هەلویستی زاواکەمان، مستێك لە سەر پوزی سەرکردایەتی کوردی...!!!

ل چاڤپێکەڤتنەکێ د گەل کەنالا تەلوڤزیونا ئەلعربیە دا سەروك کومارێ ئێراقێ یا فدرال "غازی عەجیل ئەلیاوەر زاڤایێ کوردان" پەردە ل سەر ئارمانجێن نەتەوەپەرەستی ئو فاشیزما ئەرەبی رەگەزپەرەست ب ئاوایەك نەك سەرسورماو ژ بوی نەتەوا کورد ئو سەرکردایەتی یا کوردی دیار کر. پوستا سەروکاتی کە ب پشتگیری یا سەرکرادیەتی یا کوردی ب دەست ڤە ئانی ئو شەڤان ژی کە ل بەر سینگێ کەچەك کورد شەڤێ دکەتە سپێدە هەرەشە ل سەر ماڤێ بنگەهینێ نەتەوا کورد دکەت. ئەڤ تەنیا هندەك ژدیتن ئو راێن وی نە، کە ل خوارێ ئاماژە پێ هاتیە کرن. ئەڤ پێویستە کە مەساژەك بیت ژ بوی سەرکردایەتی یا کوردی ئو هەروەسا ژی نەتەوا کوردی راستی. ب شاشاتی تێ نەگەهن. ئەلیاوەر د کوکا خوە دا باوەری ب دیموکراتی نینە، بەلکو ژی ئەو ب خوە ووشەیا دیموکراتی هەم وەکی بیروکە ئو هەم ژی وەکی سیستەم ل دژی کولتور ئو نەریتێن باب ئو باپیرێن خوە دزانیت. دیتنەك وەها پەیوەندیێن کویر ئو زجیر کراوی ب کولتور ئو نەریتێن روژهەلاتا ناڤین هەیە. دیارە کە کاتێ روژهەلاتا ناڤین نەك ئامادەیە کە بزاڤەك دیموکرتیك ئو پێشکەتی ل ناڤ خوەدا تێکەل بکەت ئو کوکێن کەڤنەپەرەستی ل ناخ ئو دلێن روژهەلاتا ناڤین دەرمان بکەت. ئەلیاوەر هندە خوە پابەند ب وشەیا دیموکراسی دبینیت، کە چ ژ دیتنێ هیتلەر ئو ستالین دیار نینە، ئەگەر بێت کاتێ بێخینە بەرچاڤ:

...؛راستة لة عيَراق ئازاديي رادةربرين هةية , بةلاَم ئةوة بةو مانااية نيية كة خةلَكانيَك بتوانن باسي جوداخوازى و سةربةخؤيي بكةن. ئةوة شتيَك نيية كة بتوانين قةبولَي بكةين, بؤية بة هةموو هيَز توانامانةوة لة دذى ئةوانة دةوةستين...؛

واتە:

ئەڤ نەك ماڤێ نەتەوا کوردان کە داخواز ماڤێ بنگەهین بکەن ئو نەرازی بونا خوە دیار بکەن. کوردان ماڤێ هندێ نینە کە داخوازا سەربخوەی ئو جیاواز بونێ ژ ئێراقێ بکەن، ئەگەر ئەڤ ژی ب خواستا نەتەوا کوردی بیت. کورد پێیویستە ل بن سێبەرا نەژداپەرەستی یا ئەربی دا بمینن، بژین ئو کولەتی ل سەر خوە بسەپینن. لەورا ئەڤ زەنگا خەتەرێ یە ژ بوی پروژەیا کو ئەمریکا دارشتی یە ژ بوی روژهەلاتا ناڤین. پروژەیەك کە ئەمریکا هەول ددەت میراتگەری یا کە فرانسا ئو ئینگلیز د کاتێ خوەدا ئاڤادانکری ژ هەڤ ڤەقەتینیت ئو ب ئاوایەك نوی ئاڤادان بکەت. ئەو میراتی یا کو جورج. ڤ. بوش ی وەها دیار کر:

ئیرو داوی هاتنە ب سەردەما ئینگلیز ئو فرانسا ل روژهەلاتا ناڤین، لەورا ژی ژ ئیرو پێ ڤە سەردەمەك ئەمریکی ل روژهەلاتا ناڤین دێ دەست پێبکەت."

باشه ئايا ئەمريكا دێ پشتگيرى ژ نەتەوەيا كوردى بكەت، كە خوينا لاوێن بويە ل شەرێ دژى تەرور ئو ديكتاتورى تەڤ ل هەڤ خوينا لاوێن ئەمريكا بويە؟ ئايا ئەمريكا دێ پەيمانا خوە ب جى بينيت- ئەگەر پەيمانەك هەبيت!!!؟ يان ژى وەكى بەرپرسەكێ پايەربەرزێ ئەمريكى ل وەزارەتا دەرڤە ژ بوى روژنامەيك توركيە وەها ديار كر:

كە ئەمريكا چ بەلێن ئو پەيمان نەدانە كوردان ژ بوى پشتگيرى كرن ژ بوى ئاڤادنكرنا وەلاتەك سەربخوە؟ بەلام بەلێنێن دى يێن ئەمريكا دێ چ بن كە داينە سەركردايەتى يا كوردى؟

باس لةوة دةكريَت كة عيَراق بكرىَ بة سيَ ولاَتي سةربةخؤ, ئةو قسانة لة ورِيَنةيةكي رووت زياتر ضيديكة نين. عيَراق لة ديَر زةمانةوة ولاَتيَكي يةكطرتوو بووة و تا هةتايةش هةروا دةميَنيَتةوة.

زەنگا مەترسى ئ بوى ئاڤادانكرنا ئيمپراتورى يا ديكتاتورى ل ئيَراقێ ئو ئەڤێ نوكە زرنگيێ ژ گوهێن سەركردايەتى يا كوردى ئانيە، ئەگەر نا بلا گوهێ خوە ڤەكەن. سەركردايەتى يا كوردى ئيرو پێويستە كە بێتە پال نەتەوا كوردى ئو رێزێن كوردايەتى ل گەل نەتەوا كوردى پتەو تر بكەت. ئەڤ راستەخوە ل دژى ياسايا كاتى يا ئيَراقێ يە. ياسايا كەدان ب هەرێما كوردستانێ وەكى هەرێمەك جياواز ژ بەشێن دێن ئيَراقێ نايە. ياسايا كە ب برِگەيا 58ێ دان ب هندێ نا كە شوينوارێن ئەعريب ئو ئەنفالان ل ئيَراقێ نەمينيت ئو راپرس بێتە كرن ژ بوى وان گوند، شار ئو شاروچكەيێن كە هاتينە تەعريب كرن كە ژ ئالى جوخرافى ئو رێڤەبەرايەتى ڤە بكەڤن ل ناڤ سنورێن هەرێما كوردستانێ. ب ديتنێن وەها ئەلياوەر تەنيا پشتگيرى ژ بوى خوە ل ناڤ نەتەوەپەرەستێن ئەرەب ئو ئەوێن كە ناخوازن ئيَراقەك هێمن ئو خاوەن ئاشتى بێتە دامەزراندن. ئەگەر ئەڤ ديتنا ئەلياوەرە بلا كەرەم بكەت ئەڤ ژى مەيدان.

سەردەم نەك سەردەمێ 1946ێ يە، بەلكو سەردەمێ 2004ێ يە.

كةسانيَك هةن لة كوردستان داواى جيابوونةوة لة عيَراق دةكةن, ئيَمة نةك ريَطةيان ثيَ نادةين, بطرة بة هةموو هيَز و توانامانةوة بةرةنطاريان دةبينةوة.

هەرەشە كردنەك راستەخو يە ل سەر ديتنا سەركردايەتى يا كوردى. كاك فوئاد مەعسوم ل جڤينا ئامادەكرنا كونگرەيا نيشتمانى يا كوردستانێ ل كوردستانێ ديار كر، كە ئەگەر بێت ئو ئيَراقەك ئيسلامى ئو ل سەر رێبازا ئولى بێتە دامەزراندن ئەم- كورد- پێويست نابينن، كە د گەل وەلاتەك وەها دا بژين.- ئاخافتنەك وەها ديسان ژ ئالى مام جەلال سەروكى ينك ێ ڤە هاتيە دوبارە كرن، هەتا كە ئەرەب راستى يا ديتنێن كوردان بزانن ئو ب جدى وەرگرن. ئايا هەرەشە كردنەك وەها ل سەر نەتەوەپەرەستى يا كوردى دێ بێ بەرسڤ بمينيت ژ ئالى سەركردايەتى يا كوردى ڤە؟ ئەگەر سەركردايەتى يا كوردى ئو جێگرێ سەروك كومار كاك روژ نورى شاوەيس بەرسڤا ڤان گوتنێن غازى ئەلياوەر نەدەن:

بەرئاڤ بەردانا خوينا شەهيد ئو هەروەسا ژى خەباتا رولێن كوردستانێ يەئو بزانن ئەگەر سەرهلدانەك نوى ل كوردستانێ دەست پێكر، داوى ئانينە ب سەردەمێ دەسەلاتدارى يا سەركرايەتى يا كوردى.

پێویسته ل سەر سەرکردایەتی یا کوردی کە زەلال بونەکێ ژ سەروك کوماریَ ئیَراقیَ بخوازن ئو د جهیَ خوه دا ژی داخوازا لێ بوردنێ ژ نەتەوا کوردی بکەت. ئەم وەکی کورد ب پێویست نابینن، کە جارەك دی ژی ببینە قوربانیێن بێ بەرپرسیارەتی یا سەرکردایەتی یا کوردی. روژ وێ وەرێ کە نەتەوا کوردی ب خوە دێ بەرسڤا ڤان هەرەشەیان بدەت.
ب ڤان دیتنان گەلێ کورد چ هیوایەت ب ب هەڤ رە ژیانێ ل گەل نەتەوا ئەرەب ل ناڤ نەمایە. وێنەیێن سەربرینا سێ لاوێن زاخویێ کە ب ئاوایەك دویرە ژ ستانداردێن کولتورەك هاوچەرخ. کوشتنا 10 هاوەلاتیێن کریستیان خەلکێن زاخو ل بەخدایێ، کوشتنا 12 پولیسێن کورد ئو هتد. روداوا دلتەزینا 1ێ شوباتێ کە بنگەها سەرکرادیەتی یا کوردی توشی هەژاندنێ کر، هەمی بەلگەیێن حاشا نەکری نە ، کە هاوژینی یا نەتەوا کورد د گەل نەتەوا ئەرەب ل ناڤ ئیَراقیَ دا ئو ب هەبونا کەسایەتیێن وەکی خازی ئەلیاوەر ئو هتد دویرە ژ ئەمریَ واقعیَ ئیرو. لەورا ئیرو کاتێ هندێ هاتیە کە ئەم ژی رێکا خوە ژ وان جیاواز بکەن.
کاتێ هندێ هاتیە کە سەرکردایەتی یا کوردی ب ئاوایەك دی بیر بکەت. نەتەوا کوردی نەشێت ل هیڤی یا هندێ بمینیت هەتا بەشێن دیێن ئیَراقیَ توشی تەناهی ببیت. ب هەبونا جیاوازیێن کولتور، زمان ئو ئولی ئو خوخرافی یەك تایبەت ئەم وەکی کورد خوایارێن هاوژینی د گەل ئیَراقیَ نینە.

سەردار شەریف سندی
کوپەنهاگ- دانمارك
06.10.2004
serdarsharif@hotmail.com